

Dr De Maerteleire

BSPC nieuwe wetgeving

Dr De Maerteleire,
plastisch chirurg, Mediclinic

Sinds 5 augustus 2011 is er een verbod op reclame voor esthetische chirurgie.

Kan U de nieuwe wetgeving over reclame voor esthetische chirurgie eens toelichten?

Op 27 september organiseerden we met de BSPC een symposium over deze nieuwe wetgeving. Hierbij gaven meester Marc Verwilghen en Meester August Blomme hun visie op de nieuwe wetgeving. Conclusie is dat de nieuwe wet op zijn minst onduidelijk is en zelfs discriminerend en in strijd met een aantal Europese richtlijnen. Ik begrijp dan ook niet goed hoe deze wet tot stand is kunnen komen. Maar hij is er en we zitten er mee.

Kunt u ons uitleggen wat precies de impact van de wet is?

Het is best dat we de wet van 6 juli 2011 eens ter hand nemen en zorgvuldig lezen. Ik geef u hierbij mijn versie van de wet welke uiteraard geïnspireerd is door de commentaren van de juristen op het symposium.

Artikel 1 zegt dat de wet niet van toepassing is op schoonheidsspecialistes of andere spelers op de esthetische markt maar alleen op artsen.

Artikel 2 definieert de verschillende begrippen die in de essentie van de wet (artikel 3) gebruikt worden. Veel mensen lezen hier in wat verboden is. Dat is echter niet correct. De belangrijkste paragrafen zijn paragraaf 1 en 2. Hierin wordt een onderscheid gemaakt tussen enerzijds reclame voor medisch esthetische behandelingen en anderzijds reclame voor de arts of zijn praktijk zelf. Hiertussen wordt in **artikel 3** van de wet een duidelijk onderscheid gemaakt.

Wat staat er in artikel 3 van de wet?

Artikel 3 is de kern van de wet en stelt wat verboden is en wat toegelaten is. Reclame voor ingrepen van medische esthetiek is verboden zegt de wet. Dus voor de ingrepen zelf mag geen reclame gemaakt worden. De tweede zin is echter opzienbarend, daar staat en ik citeer "Persoonlijke informatie met betrekking tot ingrepen van medische esthetiek is toegelaten" De wet zegt dus dat een arts voor zichzelf en zijn praktijk wel degelijk reclame mag maken, zolang de reclame eerlijk, verifieerbaar, waarheidsgetrouw, discreet en objectief is. Een kliniek of een arts mag van de wet dus vanaf heden adverteren op televisie en in tijdschriften of voorwaarde dat ze het niet over specifieke esthetische ingrepen heeft. In die reclame mogen ook geen voor en na foto's gebruikt worden.

De wet heeft toch een belangrijke impact op de sector? Heeft u schrik dat u minder werk zal hebben?

Ik ben niet zo overtuigd van de impact van de wet. Net zoals bij het verbod op reclame voor tabak zal ook een verbod op reclame voor esthetische chirurgie weinig of geen impact hebben op het aantal behandelingen dat in België uitgevoerd wordt. Alleen de interne verdeling van het patiënteel onder de verschillende spelers zal mogelijk iets wijzigen; alhoewel. Er zijn overigens maar een zeer beperkt aantal collega's welke echt deelnemen aan reclame zoals groupon of reality soaps of kortingspolitiek. Ook onder collega's wordt met veel argwaan naar dergelijke praktijken gekeken. De charlatans in de sector zijn nu al bezig met adverteren via schoonheidssalons en kapperszaken. Deze vallen namelijk buiten deze wet. Vorige week kreeg ik een SPAM mail van een schoonheidssalon in Leuven voor Botox en Fillers. Daarbij is het niet duidelijk of hier een arts achter zit of de behandelingen gewoon door een schoonheidsspecialiste worden uitgevoerd. Dat krijg je natuurlijk met dergelijke vage wetgeving. Je bevoordeelt zo net diegenen die je viseert.

Op internet vind ik nog steeds een hoop sites met voor en na foto's

Het verbod op voor en na foto's is inderdaad een zeer spijtige zaak. De wet legt een zeer grote hypotheek op het geven van betrouwbare informatie. Als je de wet strikt interpreteert mag een arts zelfs tijdens een consult geen foto's aan de patiënt laten zien om de mogelijkheden, onmogelijkheden, littekens of mogelijke complicaties te illustreren. De wet maakt immers geen onderscheid of de foto's op internet, op tv, in een tijdschrift of tijdens een consultatie worden getoond. Hoe kan een patiënt zijn geïnformeerde toestemming geven voor een esthetische ingreep als geen realistische resultaten mogen worden getoond? In een tijdperk van informatie en media kan dat toch onmogelijk de bedoeling zijn van de wetgever? Het is niet door patiënten dom te houden dat de kwaliteit in de sector zal toenemen, wel integendeel. Een tweede punt is dat "durvers" hun foto's hebben laten staan en dat "goede huisvaders" braaf hun foto's van de website verwijderd hebben. Zo zorg je voor tweespalt, afgunst, concurrentievervalsing en frustratie onder de collega's. Dat zie ik wel als een probleem.

Valt er iets tegen de wet te doen?

Volgens Meester Blomme en Meester Verwilghen is de wet inderdaad wel degelijk in strijd met de

bestaande wetgeving en de grondwet. Ook het bureau Dewallens heeft met een brief aan een aantal plastisch chirurgen opgeroepen om de wet aan te vechten. Zij stellen een aantal gronden tot vernietiging van de wet voorop.

Welke concrete juridische gronden ziet u tegen de wet?

Na overleg met verschillende juristen komt steeds de discriminatie naar voor. De wet verbiedt immers enkel artsen tot reclame. De wet zegt letterlijk dat een arts of dermatoloog geen reclame voor permanente laser ontharing mag maken. De wet is niet van toepassing op schoonheidsspecialistes zie artikel 1. Het is dus hallucinant dat de Belgische wetgever een hoog opgeleid arts met dure apparatuur verbiedt om reclame of zelfs maar informatie te verschaffen alleen op basis van zijn diploma maar dat iemand zonder diploma of met een diploma schoonheidsspecialiste voor diezelfde behandeling wel reclame mag maken. Van idiote concurrentievervalsing gesproken! De ratio is hier mijns inziens compleet zoek.

De wet is ook in strijd met het recht op mededinging voor iedere Europese onderneming.

Is een artsen praktijk dan een onderneming?

Ja zeer zeker hierover bestaat al zeer duidelijke rechtspraak. Iedere artsenpraktijk is in strikt juridische zin een onderneming waar de wet op mededinging onverminderd van toepassing is. Dat de Belgische wetgever voor een gewone artsenpraktijk enige nuancering van de wet op de mededinging in het kader van het "algemeen belang" kan opleggen is nog te begrijpen. Het zou immers niet logisch zijn dat artsen met reclame medische ingrepen zouden promoten terwijl volksgezondheid betaalt. Ook daar zijn recente Europese richtlijnen en rechtspraak over. Zo was ik recent aanwezig op een symposium georganiseerd door meester Callens te Gent over de nieuwe Europese wetgeving en de impact op de geneeskunde. Een onderneming welke voor minder dan 50 procent van zijn omzet van staattoelages afhankelijk is, is geen onderneming van algemeen belang en daar is de wet op de mededinging onverminderd van toepassing zo meen ik daar toch begrepen te hebben. De wet gaat zeer ondubbelzinnig over esthetische en dus niet terugbetaalde ingrepen en juist daar gaat de wetgever mijns inziens in de fout door juist hier een reclamebeperking op te leggen.

U zegt dus dat esthetische geneeskunde andere regels en wetgeving volgt dan reguliere geneeskunde?

Zeer juist en ik denk dat een strikte interpretatie van de wet van koninklijk besluit 78 van 10 november 1967 waar in deze wet wordt naar gerefereerd zeer vergaande gevolgen heeft. De definitie zoals in KB 78 van geneeskunde is gebaseerd rond het begrip "pathologische toestand". Geneeskunde is de diagnose of behandeling van een pathologische of vermeend pathologische toestand zo staat daar. Wel nu de essentie van een esthetische ingreep is net dat het niet om een pathologische toestand gaat. Volgens mijn bescheiden mening valt er dus geen enkele ingreep onder artikel 2§5 van de nieuwe wet. Want een esthetische ingreep

behandelt per definitie geen pathologische toestand en kan dus niet en esthetisch zijn en onder KB 78 vallen. Strikt juridisch gaat deze nieuwe wet dus letterlijk nergens over.

Kunnen artsen of klinieken geen buitenlands filiaal opendoen om reclame te maken?

Inderdaad nog zo'n heet hangijzer. Waarop is de wet nu van toepassing? Op het land waar de reclame wordt gevoerd? Op het land waar de arts of de organisatie gevestigd is? Op het land waar de ingreep wordt uitgevoerd? Of primeert de Belgische wetgeving over de wetgeving van andere Europese landen en is de wet van toepassing in alle bovengenoemde gevallen? Ik heb hierop nog geen duidelijk antwoord gekregen bij de juristen. Volgens mij is de enige correcte mogelijkheid het land waar de reclame wordt gevoerd en is de rest irrelevant. Immers stel dat de vestigingsplaats of ingreepplaats zou beslissen dan betekent dat, dat een Nederlandse kliniek in België kan adverteren met kortingen en foto's want in Nederland perfect legaal. Een Belgische kliniek kan dit niet. Maak eens een wet waarbij je zou stellen dat een bedrijf met de Marokkaanse nationaliteit geen reclame zou mogen maken voor autohandel of reizen of wat dan ook. Het land zou in rep en roer staan en de maker van de wet zou onmiddellijk een klacht hebben wegens discriminatie.

Voor Belgische plastisch chirurgen zou je dergelijke discriminerende wetgeving op basis van nationaliteit wel mogen maken?

Naar verluidt wordt er reeds een Belgische kliniek in West Vlaanderen op basis van deze nieuwe wet vervolgd omwille van reclame op de Franse Groupon website.

Dat kan volgens mij helemaal niet want de plaats van het delict, de reclame, moet beoordeeld worden in Frankrijk volgens de Franse wetgeving. Met de BSPC volgen we de rechtspraak omtrent deze casus met argusogen.

We mogen dus wel reclame maken?

Ik ben natuurlijk geen jurist en nog minder rechter. Wetgeving en ook rechtspraak is in België zoals zoveel zaken hier spijtig genoeg behoorlijk onvoorspelbaar. Het feit dat de wet in de huidige regeringsomstandigheden gestemd is, is op zich al ongelooflijk. Definitieve uitspraak zal dus maar over enige tijd volgen en mogelijks pas na een Europese procedure. Samen met een aantal juristen ben ik ervan overtuigd dat deze wet niet lang zal standhouden. Feit is dat de wet vrij slordig en amateuristisch in elkaar zit. Dat is zeer spijtig. De initiële bedoeling om excessen te weren en de kwaliteit in de sector te professionaliseren is wel positief. Dat is ook net wat we met de BSPC proberen te bereiken. Onze bedoelingen zijn gelijklopend alleen zijn onze methodes totaal verschillend. Misschien dat men onder druk van de rechtspraak de wet zal aanpassen zodat die uiteindelijk wel zijn nut heeft. ■

Meer informatie over de BSPC en de wetgeving hierboven besproken vind je op www.BSPC.be